

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2023 елның 19 октябрөндө
кабул ителде

1 статья

«Муниципаль районнарның жирле үзидарә органнарына Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән шөһәр, авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен тапшыру турында» 2005 елның 22 декабрөндөгә 132-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2005, № 12 (II өлеш); 2009, № 7 – 8 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2013, № 10; 2014, № 12 (III өлеш); 2015, № 7 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2019, № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш) түбөндөгә үзгәрешләрен кертөргә:

1) 1 нче кушымтада:

а) 1² пунктта:

алтынчы абзацны түбөндөгә редакциядә бөян итөргә:

« $Ч_{гпj}^i$ – i-муниципаль районы халкының тиешле елга фаразланган саны турында Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенөң икътисад өлкөсендә вәкаләтле органы мөгълүматы нигезендә формалаштырыла торган i-муниципаль районы жирле үзидарә органнары белешмәләре буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына i-муниципаль районы j-шөһәр жирлегә халкының фаразланган саны;»;

сигезенче абзацны түбөндөгә редакциядә бөян итөргә:

«п – i-муниципаль районы составына керә торган шөһәр жирлекләре саны, чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджетларыннан Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44¹⁰ статьясында билгелөнгән тәртиптә Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр күчөрү карала торган шөһәр жирлекләреннән тыш.»;

б) 1³ пунктта:

алтынчы абзацны түбөндөгә редакциядә бөян итөргә:

« $Ч_{спj}^i$ – i -муниципаль районы халкының тиешле елга фаразланган саны турында Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең икътисад өлкәсендә вәкаләтле органы мәгълүматы нигезендә формалаштырыла торган i -муниципаль районы жирле үзидарә органнары белешмәләре буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына i -муниципаль районы j -авыл жирлегә халкының фаразланган саны;»;

сигезенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« s – i -муниципаль районы составына керә торган авыл жирлекләре саны, чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджетларыннан Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44¹⁰ статьясында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр күчерү карала торган авыл жирлекләреннән тыш.»;

в) 2 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Муниципаль районнар арасында субвенцияләр, муниципаль район халкының тиешле елга фаразланган саны турында Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең икътисад өлкәсендә вәкаләтле органы мәгълүматы нигезендә формалаштырыла торган муниципаль районның жирле үзидарә органнары белешмәләре буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль районның шәһәр, авыл жирлекләрендә яшәүчеләрнең фаразланган саныннан чыгып, бер кеше исәбеннән бүленә, чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджетларыннан Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44¹⁰ статьясында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр күчерү карала торган шәһәр, авыл жирлекләре моңа керми.»;

г) 4 пунктта:

алтынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« $Ч_{спj}^i$ – i -муниципаль районы халкының тиешле елга фаразланган саны турында Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең икътисад өлкәсендә вәкаләтле органы мәгълүматы нигезендә формалаштырыла торган i -муниципаль районы жирле үзидарә органнары белешмәләре буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына i -муниципаль районы j -шәһәр жирлегә халкының фаразланган саны;»;

сигезенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« p – i -муниципаль районы составына керә торган шәһәр жирлекләре саны, чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджетларыннан Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44¹⁰ статьясында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр күчерү карала торган шәһәр жирлекләреннән тыш.»;

д) 5 пунктта:

алтынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« $Ч_{спj}^i$ – i -муниципаль районы халкының тиешле елга фаразланган саны турында Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең икътисад өлкәсендә вәкаләтле органы мәгълүматы нигезендә формалаштырыла торган i -муниципаль районы жирле үзидарә органнары белешмәләре буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына i -муниципаль районы j -авыл жирлегә халкының фаразланган саны;»;

сигезенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«s – i-муниципаль районы составына керә торган авыл жирлекләре саны, чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджетларыннан Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44¹⁰ статьясында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр күчерү карала торган авыл жирлекләреннән тыш.»;

2) 2 нче кушымтада:

а) 1 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары шәһәр жирлекләре бюджетларына дотацияләренә, Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен башкаруга Татарстан Республикасы бюджетыннан субвенцияләренә шәһәр жирлекләре бюджетларына дотацияләр (алга таба шулай ук – СГП дотацияләр) бирү өчен билгеләнгән өлеше исәбеннән, әлегә Методиканың 2 пункты нигезендә яшәүчеләр саныннан чыгып бүлө.»

Муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләренә, Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен башкаруга Татарстан Республикасы бюджетыннан субвенцияләренә авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр (алга таба шулай ук – ССП дотацияләр) бирү өчен билгеләнгән өлеше исәбеннән, әлегә Методиканың 10 пункты нигезендә яшәүчеләр саныннан чыгып бүлө.»;

б) 2 пунктта:

алтынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Ч_{гп}^j – i-муниципаль районы халкының тиешле елга фаразланган саны турында Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә икътисад өлкәсендә вәкаләтле органы мәгълүматы нигезендә формалаштырыла торган i-муниципаль районы жирле үзидарә органнары белешмәләре буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына i-муниципаль районы j-шәһәр жирлегә халкының фаразланган саны;»;

жиденче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«п – i-муниципаль районы составына керә торган шәһәр жирлекләре саны, чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) бюджетларыннан Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44¹⁰ статьясында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр күчерү карала торган шәһәр жирлекләреннән тыш.»;

в) 3 – 9 пунктларны үз көчен югалткан дип танырга;

г) 10 пунктта:

алтынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Ч_{сп}^j – i-муниципаль районы халкының тиешле елга фаразланган саны турында Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә икътисад өлкәсендә

вөкалэтле органы мәгълүматы нигезендә формалаштырыла торган i-муниципаль районы жирле үзидарә органнары белешмәләре буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына i-муниципаль районы j-авыл жирлеге халкының фаразланган саны;»;

жиденче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«s – i-муниципаль районы составына керә торган авыл жирлекләре саны, чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) бюджетларыннан Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44¹⁰ статьясында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр күчерү карала торган авыл жирлекләреннән тыш.»;

д) 11 – 17 пунктларны үз көчен югалткан дип танырга;

е) 19 пунктның алтынчы абзацында «чираттагы финанс елына» сүзләрен «чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 20 пунктның алтынчы абзацында «чираттагы финанс елына» сүзләрен «чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)» сүзләренә алмаштырырга;

3) 3 нче кушымтадагы таблицада «Жирлектә яшәүчеләр саны» сүзләрен «___ елга жирлектә яшәүчеләрнең фаразланган саны» сүзләренә алмаштырырга.

2 статья

«Муниципаль районнарның һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына балигъ булмаганнарның эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссияләрен төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру буенча Татарстан Республикасы дәүләт вөкаләтләрен бирү турында» 2005 елның 30 декабрендәге 143-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтага (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2005, № 12 (IV өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2012, № 12 (I өлеш); 2013, № 10; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2019, № 19 (I өлеш), № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш), № 87 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) 3 пунктның бишенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Ч_i – i-муниципаль берәмлегендә муниципаль комиссия белгечләренең Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә ачыклана торган норматив саны.»;

2) 4 пунктның дүртенче – алтынчы абзацларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Z_i – i-муниципаль берәмлегендә муниципаль комиссиянең бер белгече хезмәте өчен түлүгә Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә түбәндәге вазыйфалар буенча билгеләнә торган норматив чыгымнар:

«баш белгеч» – балигъ булмаганнар эшләрә һәм аларның хокукларын яклау буенча муниципаль комиссиянең җаваплы секретаре өчен;

«әйдәп баручы белгеч» – балигъ булмаганнар эшләрә һәм аларның хокукларын яклау буенча муниципаль комиссия белгече өчен;».

3 статья

«Муниципаль районнарның һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына административ комиссияләр төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2005 елның 30 декабрдәгә 144-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтага (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2005, № 12 (IV өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2013, № 10; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2019, № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш), № 87 (I өлеш) түбәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

1) 3 пунктның бишенче абзацында «белгечләрә» сүзен «белгечләренә өлегә Законның 12 статьясындагы 2 өлешә нигезендә аның составына даими штат нигезендә кергән» сүзләренә алмаштырырга;

2) 4 пунктның дүртенче абзацында «чыгымнар» сүзен «норматив чыгымнар» сүзләренә алмаштырырга;

3) 5 пунктны түбәндәгә редакциядә бөян итәргә:

«5. I-муниципаль берәмлегендә муниципаль комиссиянең бер белгече хезмәтә өчен түләүгә норматив чыгымнар, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына таянып, «баш белгеч» вазыйфасы буенча билгеләнә һәм күрсәтелгән чыгымнарның агымдагы финанс елына i-муниципаль берәмлегенә Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында каралган күләмә нигезендә чираттагы финанс елына һәм план чорына хезмәт хакын арттыру индексларын кулланып исәпләнә.».

4 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләренә жирле үзидарә органнарына мәгариф өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2006 елның 22 февралендәгә 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтага (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 2 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2008, № 8 (II өлеш); 2010, № 1 – 2, № 7 (II өлеш); 2013, № 10; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2019, № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш) түбәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

1) 4 пунктның дүртенче абзацын түбәндәгә редакциядә бөян итәргә:

«Чр_i – i-муниципаль берәмлегендә белем бирү эшчәнлеген методик һәм мәгълүмати-технологик тәэмин итү буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыручы

белгечләрнең Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый акты белән билгеләнә торган норматив саны;»;

2) 9 пунктның дүртенче абзацында «түләү чыгымнары» сүзләрен «түләүгә норматив чыгымнар» сүзләренә алмаштырырга;

3) 10 пунктны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«10. I-муниципаль берәмлегендә дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүгә норматив чыгымнар, Татарстан Республикасының норматив хокукый актларына таянып, i-муниципаль берәмлеге өчен, «Казан шәһәре» шәһәр округынан тыш, бер штат берәмлеге һәм «Казан шәһәре» шәһәр округы өчен 10 штат берәмлеге исәбеннән «баш белгеч» вазыйфасы буенча билгеләнә һәм күрсәтелгән чыгымнарның агымдагы финанс елына i-муниципаль берәмлегенә Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында каралган күләмә нигезендә чираттагы финанс елына һәм план чорына хезмәт хакын арттыру индексларын кулланып исәпләнә.».

5 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнарына сәламәтлек саклау өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2006 елның 16 мартындагы 19-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына 1 нче кушымтаның 3 пунктына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 3 (I өлеш); 2009, № 12 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2012, № 7 (I өлеш); 2013, № 10, № 11 (I өлеш); 2014, № 11 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2019, № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) дүртенче абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«Н_{ii} – чираттагы финанс елына һәм план чорына i-муниципаль берәмлеге халкының Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә икътисад өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан тиешле елга фаразланган саны;»;

2) бишенче абзацта «тиешле финанс елына» сүзләрен «чираттагы финанс елына һәм план чорына» сүзләренә алмаштырырга.

6 статья

«Татарстан Республикасы муниципаль районнарының һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2006 елның 7 апрелендәге 29-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтага (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 4; 2010, № 7 (II өлеш); 2013,

№ 10; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2019, № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш) түбөндөгө үзгөрешлөрне кертергө:

1) 3 пунктның бишенче абзацын түбөндөгө редакциядө бөян итөргө:

«Пкжит; – Россия Федерациясендө социаль, икътисадый, демографик, экологик һәм башка ижтимагый процесслар турында рәсми статистика мәгълүматларын формалаштыру функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы белешмәләре буенча i-муниципаль берәмлегендө агымдагы финанс елына кадәрге елның 1 гыйнварына 14 яшьтән 30 яшькә кадәрге халык саны.»;

2) 5 пунктның дүртенче абзацында «түләү чыгымнары» сүзләрен «түләүгө норматив чыгымнар» сүзләренә алмаштырырга;

3) 6 пунктны түбөндөгө редакциядө бөян итөргө:

«6. I-муниципаль берәмлегендө дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы хезмәткәрләренң хезмәте өчен түләүгө норматив чыгымнар, Татарстан Республикасының норматив хокукый актларына таянып, i-муниципаль берәмлеге өчен, «Казан шәһәре» шәһәр округынан тыш, бер штат берәмлеге һәм «Казан шәһәре» шәһәр округы өчен биш штат берәмлеге исәбеннән «баш белгеч» вазыйфасы буенча билгеләнә һәм күрсәтелгән чыгымнарның агымдагы финанс елына i-муниципаль берәмлегенә Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында каралган күләме нигезендө чираттагы финанс елына һәм план чорына хезмәт хакын арттыру индексларын кулланып исәпләнә.».

7 статья

«Чаллы шәһәре» муниципаль берәмлегенң жирле үзидарә органнарына халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру өлкәсендө дөүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2006 елның 28 апрелендөгө 32-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законна кушымтаның 3 пунктына (Татарстан Дөүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 4; 2010, № 7 (II өлеш); 2013, № 10; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2016, № 3 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш) түбөндөгө үзгөрешлөрне кертергө:

1) бишенче абзацны түбөндөгө редакциядө бөян итөргө:

«Д – елына бер хезмәткәрнең хезмәте өчен түләүгө Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендө «әйдөп баручы белгеч» вазыйфасы буенча билгеләнә торган норматив чыгымнар;»;

2) алтынчы абзацны түбөндөгө редакциядө бөян итөргө:

«Ч – чираттагы финанс елына һәм план чорына «Чаллы шәһәре» муниципаль берәмлеге халкының Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә икътисад өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан тиешле елга фаразланган саны.».

8 статья

«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлеге өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2007 елның 27 декабрендәге 66-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтага (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2007, № 12 (II өлеш); 2010, № 5 (I өлеш), № 7 (II өлеш), № 12 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш); 2013, № 3, № 10; 2014, № 7; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2017, № 41 (I өлеш), № 85 (I өлеш); 2018, № 92 (I өлеш); 2019, № 28 (I өлеш), № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш); 2021, № 49 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2023, № 3 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 3 пунктның бишенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«К_i – i-муниципаль берәмлегендә дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы хезмәткәрләрнең Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый акты белән билгеләнә торган норматив саны.»;

2) 4 пунктның дүртенче абзацында «чыгымнар» сүзен «норматив чыгымнар» сүзләренә алмаштырырга;

3) 5 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. I-муниципаль берәмлегендә дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы бер хезмәткәрнең хезмәте өчен түлүгә норматив чыгымнар, Татарстан Республикасының норматив хокукый актларына таянып, «баш белгеч» вазыйфасы буенча билгеләнә һәм күрсәтелгән чыгымнарның агымдагы финанс елына i-муниципаль берәмлегенә Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында каралган күләмә нигезендә чираттагы финанс елына һәм план чорына хезмәт хакын арттыру индексларын кулланып исәпләнә.».

9 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләренә жирле үзидарә органнарына опека һәм попечительлек өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2008 елның 20 мартындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2008, № 3; 2010, № 7 (II өлеш); 2013, № 10; Татарстан Республикасы

законнар жыйнагы, 2019, № 28 (I өлеш), № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш) түбөндөгө үзгөрөшлөрнө кертергө:

1) 1 нче кушымтада:

а) 3 пунктның дүртенче абзацында «түлөү чыгымнары» сүзлөрөн «түлөүгө норматив чыгымнар» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 4 пунктны түбөндөгө редакциядө бөян итөргө:

«4. I-муниципаль берөмлегендө балигь булмаганнарга мөнөсөбөттө дөүлөт вөкалөтлөрөн гамөлгө ашыручы хезмөткөрлөрнөң хезмөтө өчен түлөүгө норматив чыгымнар, Татарстан Республикасының норматив хокукый актларына таянып, «баш белгеч» вазыйфасы буенча билгелөнө һәм күрсөтелгән чыгымнарның агымдагы финанс елына i-муниципаль берөмлегенө Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында каралган күлөмө нигезендө чираттагы финанс елына һәм план чорына хезмөт хакын арттыру индексларын кулланып исөплөнө.

I-муниципаль берөмлегендө балигь булмаганнарга мөнөсөбөттө дөүлөт вөкалөтлөрөн гамөлгө ашыручы хезмөткөрлөрнөң норматив саны Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый акты белән балигь булмаган халык саныннан (0 яшьтөн 18 яшькө кадөр), опека билгелөнгән балигь булмаганнар һәм бала алган гаилөлөргө тәрбиягө тапшырылган балигь булмаганнар саныннан чыгып билгелөнө.

I-муниципаль берөмлегендө балигь булмаган халык саны Россия Федерациясендө социаль, икътисадый, демографик, экологик һәм башка ижтимагый процесслар турында рөсми статистика мөгълүматларын формалаштыру функциялөрөн башкаручы федераль башкарма хакимият органы белешмөлөрө буенча агымдагы финанс елына кадөргө елның 1 гыйнварына билгелөнө.

Опека билгелөнгән балигь булмаганнар һәм бала алган гаилөлөргө тәрбиягө тапшырылган балигь булмаганнар саны гомуми белем бирү өлкөсендө дөүлөт сөясөтөн эшлөү, гамөлгө ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функциялөрөн башкаручы федераль башкарма хакимият органының федераль статистик күзөтү белешмөлөрө нигезендө агымдагы финанс елының 1 гыйнварына билгелөнө.»;

2) 2 нче кушымтада:

а) 3 пунктның бишенче абзацында «хезмөткөрлөр вазыйфалары саны» сүзлөрөн «хезмөткөрлөрнөң норматив саны» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 4 пунктның дүртенче абзацын түбөндөгө редакциядө бөян итөргө:

«3_i – i-муниципаль берөмлегендө эшкө сөлөтсөз затларга мөнөсөбөттө дөүлөт вөкалөтлөрөн гамөлгө ашыручы бер хезмөткөрнөң хезмөтө өчен түлөүгө норматив чыгымнар;»;

в) 5 пунктны түбөндөгө редакциядө бөян итөргө:

«5. I-муниципаль берөмлегендө эшкө сөлөтсөз затларга мөнөсөбөттө дөүлөт вөкалөтлөрөн гамөлгө ашыручы бер хезмөткөрнөң хезмөтө өчен түлөүгө норматив чыгымнар, Татарстан Республикасының норматив хокукый актларына таянып, «баш

белгеч» вазыйфасы буенча билгеләнә һәм күрсәтелгән чыгымнарның агымдагы финанс елына i -муниципаль берәмлегенә Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында каралган күләмә нигезендә чираттагы финанс елына һәм план чорына хезмәт хакын арттыру индексларын кулланып исәпләнә.

I -муниципаль берәмлегендә эшкә сәләтсез затларга мөнәсәбәттә дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыручы хезмәткәрләрнең норматив саны Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый акты белән i -муниципаль берәмлегенә өлкән яшьтәге халкы саныннан чыгып билгеләнә.

I -муниципаль берәмлегенә өлкән яшьтәге халкы саны Россия Федерациясендә социаль, икътисадый, демографик, экологик һәм башка ижтимагый процесслар турында рәсми статистика мәгълүматларын формалаштыру функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы белешмәләре буенча агымдагы финанс елына кадәрге елның 1 гыйнварына билгеләнә.»;

г) 7 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7. I -муниципаль берәмлегендә эшкә сәләтсез затларга мөнәсәбәттә дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыручы бер хезмәткәргә исәпләгәндә матди тәэмин итү чыгымнары, агымдагы финанс елына i -муниципаль берәмлегенә Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында каралган матди тәэмин итү чыгымнары күләменнән чыгып, чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенә социаль-икътисадый үсеш фаразының төп күрсәткечләре нигезендә индекс-дефляторлар кулланып исәпләнә.»;

3) 3 нче кушымтада:

а) 2 пунктта:

бишенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« K_{1i} – i -муниципаль берәмлегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына опекага (попечительлеккә) тапшырылган мәктәпкәчә яшьтәге ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның саны, ул чираттагы финанс елына һәм план чорына субвенцияләр күләмен билгеләү елына кадәр төгәлләнгән соңгы ике финанс елында i -муниципаль берәмлегендә әлеге категориядәге балаларның факттагы саны турында жирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә шундый категориядәге балаларның еллык уртача саны буларак Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә мәгариф өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә.»;

жиденче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« K_{2i} – i -муниципаль берәмлегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына опекага (попечительлеккә) тапшырылган мәктәп яшендәге ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның саны, ул чираттагы финанс елына һәм план чорына субвенцияләр күләмен билгеләү елына кадәр төгәлләнгән соңгы ике финанс елында i -муниципаль берәмлегендә әлеге категориядәге балаларның факттагы саны турында жирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә шундый категориядәге балаларның еллык уртача саны буларак Татарстан Республикасы

башкарма хакимиятенең мәгариф өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә.»;

б) 3 пунктта:

бишенче абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«К_{1j} – i-муниципаль берәмлегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына бала алган гаиләләргә тәрбиягә тапшырылган мәктәпкәчә яшьтәге ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның саны, ул чираттагы финанс елына һәм план чорына субвенцияләр күләмен билгеләү елына кадәр төгәлләнгән соңгы ике финанс елында i-муниципаль берәмлегендә әлеге категориядәге балаларның факттагы саны турында жирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә шундый категориядәге балаларның еллык уртача саны буларак Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең мәгариф өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә;»;

жиденче абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«К_{2j} – i-муниципаль берәмлегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына бала алган гаиләләргә тәрбиягә тапшырылган мәктәп яшендәге ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның саны, ул чираттагы финанс елына һәм план чорына субвенцияләр күләмен билгеләү елына кадәр төгәлләнгән соңгы ике финанс елында i-муниципаль берәмлегендә әлеге категориядәге балаларның факттагы саны турында жирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә шундый категориядәге балаларның уртача еллык саны буларак Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең мәгариф өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә.»;

в) 4 пунктта:

бишенче – сигезенче абзацларны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«К_{1j} – i-муниципаль берәмлегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына бала алган гаиләләргә тәрбиягә тапшырылган мәктәпкәчә яшьтәге ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның саны, ул чираттагы финанс елына һәм план чорына субвенцияләр күләмен билгеләү елына кадәр төгәлләнгән соңгы ике финанс елында i-муниципаль берәмлегендә әлеге категориядәге балаларның факттагы саны турында жирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә шундый категориядәге балаларның еллык уртача саны буларак Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең мәгариф өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә;

К_{2j} – i-муниципаль берәмлегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына бала алган гаиләләргә тәрбиягә тапшырылган мәктәп яшендәге ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның саны, ул чираттагы финанс елына һәм план чорына субвенцияләр күләмен билгеләү елына кадәр төгәлләнгән соңгы ике финанс елында i-муниципаль берәмлегендә әлеге категориядәге балаларның факттагы саны турында жирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә шундый категориядәге балаларның еллык уртача саны буларак Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең мәгариф өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә;

K_{3j} – *i*-муниципаль берәмлегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына бала алган гаиләләргә тәрбиягә тапшырылган балигъ булмаган гражданның хәрби әзерлек үткөрүгә юнәлдерелгән өстәмә белем бирү программалары булган федераль дөүләт мәгариф оешмаларында укый торган ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның саны, ул чираттагы финанс елына һәм план чорына субвенцияләр күләмен билгеләү елына кадәр төгәлләнгән соңгы ике финанс елында *i*-муниципаль берәмлегендә әлеге категориядәге балаларның факттагы саны турында жирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә шундый категориядәге балаларның еллык уртача саны буларак Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә мәгариф өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә;

K_{4j} – *i*-муниципаль берәмлегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына бала алган гаиләләргә тәрбиягә тапшырылган өч яшькә житмәгән ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның, яки инвалид балаларның, яки психик яисә физик үсешендә кимчеләкләр булган балаларның, яки ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар категориясенә кертелә торган девиант холькы балаларның саны, ул чираттагы финанс елына һәм план чорына субвенцияләр күләмен билгеләү елына кадәр төгәлләнгән соңгы ике финанс елында *i*-муниципаль берәмлегендә әлеге категориядәге балаларның факттагы саны турында жирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә шундый категориядәге балаларның еллык уртача саны буларак Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә мәгариф өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә;»;

унынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« K_{5j} – *i*-муниципаль берәмлегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына педагогик яисә медицина белеме булган опекунарның яисә попечительләрнең саны, ул чираттагы финанс елына һәм план чорына субвенцияләр күләмен билгеләү елына кадәр төгәлләнгән соңгы ике финанс елында *i*-муниципаль берәмлегендә күрсәтелгән опекунарның яисә попечительләрнең факттагы саны турында жирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә шундый опекунарның яисә попечительләрнең еллык уртача саны буларак Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә мәгариф өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә;».

10 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзүгә вәкаләтле вазыйфаи затлар исемлеген билгеләү буенча Татарстан Республикасының дөүләт вәкаләтләрнен бирү хакында» 2010 елның 30 июлендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтага (Татарстан Дөүләт Советы Жыелма басмасы, 2010, № 7 (II өләш); 2013, № 2 (I өләш), № 6 (II өләш), № 10; 2014, № 7; 2015, № 3, № 4; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2017, № 55 (I өләш); 2018, № 22 (I өләш), № 83 (I өләш); 2019, № 79 (I өләш); 2020, № 37 (I өләш), № 57 (I өләш),

№ 87 (I өлеш); 2022, № 49 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2023, № 56 (I өлеш) түбөндөгө үзгөрешләрне кертергә:

1) 3 пунктның бишенче абзацында «финанс елына» сүзләрән «елга» сүзенә алмаштырырга;

2) 4 пунктның дүртенче абзацын түбөндөгө редакциядә бөян итөргә:

«Z_i – аена бер хезмөткәрнең хезмөте өчен түлөүгә Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә «баш белгеч» вазыйфасы буенча билгеләнә торган норматив чыгымнар;».

11 статья

«Муниципаль районнарның һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына хайваннар чирләрән кисәтү һәм бетерү, аларны дөвалау, кеше һәм хайваннар өчен уртақ чирлөрдән халыкны яклау чараларын үткөрүне оештыру өлкәсендә, шулай ук хайваннарға карата мөнәсәбәт өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дөүлөт вәкаләтләрән бирү турында» 2012 елның 13 гыйнварындагы 9-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтага (Татарстан Дөүлөт Советы Жыелма басмасы, 2012, № 1; 2013, № 5, № 10; 2015, № 7 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2020, № 1 (I өлеш), № 57 (I өлеш) түбөндөгө үзгөрешләрне кертергә:

1) 10 пунктта:

а) 1 пунктчаның дүртенче абзацында «каберлекләрнең» сүзеннән соң «Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең милек мөнәсәбәтләрә өлкәсендә вәкаләтле органы мәгълүматлары буенча агымдагы финанс елының 1 гыйнварына» сүзләрән өстөргә;

б) 2 пунктчаның дүртенче абзацында «чокырларның» сүзеннән соң «Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең милек мөнәсәбәтләрә өлкәсендә вәкаләтле органы мәгълүматлары буенча агымдагы финанс елының 1 гыйнварына» сүзләрән өстөргә;

2) 13 пунктның дүртенче абзацында «муниципаль» сүзен «Россия Федерациясендә социаль, икътисадый, демографик, экологик һәм башка ижтимагый процесслар турында рәсми статистика мәгълүматларын формалаштыру функцияләрән башкаручы федераль башкарма хакимият органы белешмеләрә буенча агымдагы финанс елына кадөрге елның 1 гыйнварына муниципаль» сүзләрәнә алмаштырырга.

12 статья

«Татарстан Республикасы муниципаль районнарының жирле үзидарә органнарына муниципаль районга керүче жирлекләрдән Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүмат жыю буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2015 елның 3 ноябрәндәге 92-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтага (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2015, № 11 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2019, № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш); 2023, № 3 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) 3 пунктның дүртенче абзацын түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«O_i – i-муниципаль районында бер елга исәпләгәндә дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы бер хезмәткәрнең хезмәте өчен түлүгә Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары нигезендә «1 категорияле белгеч» вазыйфасы буенча билгеләнә торган норматив чыгымнар;»;

2) 5 пунктның алтынчы абзацында «финанс елына» сүзләрен «елга» сүзенә алмаштырырга.

13 статья

«Татарстан Республикасы муниципаль районнарының жирле үзидарә органнарына дәүләт милке чикләнмәгән жир кишәрлекләрен бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2015 елның 26 декабрәндәге 109-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтага (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2015, № 12 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2016, № 44 (I өлеш); 2019, № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) 2 пунктның алтынчы абзацында «кишәрлекләренә» сүзеннән соң «Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә милек мөнәсәбәтләре өлкәсендә вәкаләтле органы мәгълүматлары буенча агымдагы финанс елының 1 гыйнварына» сүзләрен өстәргә;

2) 4 пунктта:

а) бишенче абзацта «j-муниципаль районы башкарма комитетының баш белгеченә» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) алтынчы абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«Z₁ – бер эш көненә хезмәт өчен түлүгә Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә «баш белгеч» вазыйфасы буенча билгеләнә торган хезмәт өчен түлүгә исәпләүләрдән чыгып башкарылган норматив чыгымнар.».

14 статья

«Муниципаль районнарның һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына алкогольдән, наркотиктан яисә башка токсик матдәләрдән исерү халәтендә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2017 елның 10 июлендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтаның 3 пунктына (Татарстан Республикасы законнар жыйнагы, 2017, № 52 (I өлеш); 2019, № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш); 2021, № 29 (I өлеш); 2023, № 3 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертелгән:

1) дүртенче абзацта «хезмәт» сүзен «чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый акты белән билгеләнә торган хезмәт» сүзләренә алмаштырырга;

2) бишенче абзацта «муниципаль» сүзен «чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль» сүзләренә алмаштырырга;

3) алтынчы абзацта «оешмасындагы» сүзен «оешмасында чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый акты белән билгеләнә торган» сүзләренә алмаштырырга;

4) жиденче абзацта «көннәр саны» сүзләрен «календарь көннәр саны» сүзләренә алмаштырырга.

15 статья

«Татарстан Республикасында муниципаль районнар һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына социаль ярдәм чараларын күрсәтү буенча Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2020 елның 21 июлендәге 48-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына кушымтаның 3 пунктына (Татарстан Республикасы законнар жыйнагы, 2020, № 57 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертелгән:

1) дүртенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Ч_i – i-муниципаль берәмлегендә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында төп гомуми һәм урта гомуми белем бирүнең уку-укуыту программалары буенча укучыларның агымдагы финанс елының 1 сентябренә жирле үзидарә органнары тарафыннан планлаштырыла торган саны;»;

2) бишенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Р – уку чорында бер укучыга Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына көненә туклану белән тәэмин итү бәясенә чираттагы финанс елына һәм

план чорына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый акты белән расланган нормативы;».

16 статья

1. Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

2. Әлеге Законның нигезләмәләре, 2024 елга, 2025 һәм 2026 еллар (2024 елга) план чорына бюджетлардан башлап, Татарстан Республикасы бюджет системасы бюджетларын төзегәндә һәм үтәгәндә барлыкка килә торган хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

Татарстан Республикасы
Рәисе

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2023 ел, 26 октябрь
№ 96-ТРЗ